

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział 1. Teoretyczne podstawy ekologii społecznej	7
1.1. Geneza ekologii społecznej	8
1.1.1. Historia, prekursorzy	8
1.1.2. Powstanie ekologii społecznej jako nauki	13
1.2. Koncepcje ekologii społecznej	17
1.2.1. Nurty przyrodnicze	17
1.2.2. Nurty społeczne	19
1.2.3. Inne koncepcje ekologii społecznej	23
1.3. Miejsce ekologii społecznej wśród innych nauk	25
1.3.1. Proces ekologizacji wiedzy	25
1.3.2. Ekologia społeczna a nauki przyrodnicze	27
1.3.3. Ekologia społeczna a nauki społeczne	29
1.3.4. Ekologia społeczna a inne dyscypliny	34
1.4. Status epistemologiczno-metodologiczny ekologii społecznej	39
1.4.1. Podstawowe podejścia, wymiary	39
1.4.2. Cechy charakterystyczne, specyfika	40
1.4.3. Przedmiot, zakres badań, cel	41
1.4.4. Perspektywy rozwoju, funkcje	46
Literatura do rozdziału pierwszego	53
Rozdział 2. Przyroda a człowiek	57
2.1. Koncepcje przyrody	62
2.1.1. Przyroda w dyskursie filozoficzno-ekologicznym	62
2.1.2. Pojęcie przyrody	72
2.1.3. Wymiary przyrody	74
2.2. Integralność systemu przyrody	76
2.2.1. Pojęcia „relacja” i „system”	76
2.2.2. Struktura przyrody	79

2.2.3. Właściwości przyrody	83
2.2.4. Homeostaza w przyrodzie	91
2.3. Optymalne środowisko bytowania organizmów	97
2.3.1. Czynniki abiotyczne i biotyczne	97
2.3.2. Adaptacja	100
2.3.3. Tolerancja	101
2.3.4. Zasady oraz prawa relacji organizm–otoczenie	104
2.4. Antropogeniczne środowisko bytowania	106
2.4.1. Zmienione warunki życia człowieka	106
2.4.2. Główne rodzaje zanieczyszczeń środowiska	108
2.4.3. Skutki antropogenicznego obciążenia środowiska	110
Literatura do rozdziału drugiego	116
 Rozdział 3. System społeczno-przyrodniczy	121
3.1. Przyrodnicze podstawy funkcjonowania społeczeństwa	123
3.1.1. Antroposfera, stosunki ekologiczne, warianty interakcji społeczeństwo–przyroda	123
3.1.2. Sprzężenia zwrotne w oddziaływaniach przyrody i społeczeństwa	126
3.1.3. System społeczno-przyrodniczy	129
3.1.4. Problem ekologiczny, antropopresja, kryzys społeczno-ekologiczny	132
3.1.5. Równowaga społeczna a równowaga ekologiczna	147
3.2. Przyroda w interakcji ze społeczeństwem	153
3.2.1. Podział dziejów cywilizacji	153
3.2.2. Historyczny rozwój idei związanych z rozumieniem relacji człowiek–przyroda	158
3.2.3. Cztery koncepcje obrazu przyrody i człowieka	169
3.2.4. Globalna społeczność ekologiczna	174
3.2.5. Bezpieczeństwo ekologiczne	178
3.2.6. Prognozy na przyszłość	186
3.3. Polityka ekologiczna państwa	198
3.3.1. Definicja, uwarunkowania, przedmiot, funkcje polityki ekologicznej	198
3.3.2. Cel, zasady, narzędzia, charakter oraz strategie polityki ekologicznej	201
3.3.3. Polityka zrównoważonego rozwoju	211
3.3.4. Aktualna polityka ekologiczna w Polsce	222
3.4. Ekonomiczne podstawy zrównoważonego rozwoju	243
3.4.1. Ekonomia klasyczna a ekonomia środowiskowa (ekologiczna)	243
3.4.2. Analiza współzależności ekonomiczno-przyrodniczych (podejście systemowe)	251
3.4.3. Wycena środowiska	255

3.4.4. Instrumenty ekonomiczne w ochronie środowiska	262
3.5. Prawo ochrony środowiska przyrodniczego	272
3.5.1. Podstawowe prawa człowieka	272
3.5.2. Definicja, przedmiot, aspekty, funkcje prawa ochrony środowiska	276
3.5.3. Kierunki regulacji prawnej, podstawowe zasady ochrony środowiska przyrodniczego	278
3.5.4. Obiekty i formy ochrony przyrody	279
3.5.5. Prawo ochrony środowiska w Polsce	281
3.5.6. Prawa i obowiązki obywateli w zakresie ochrony przyrody . . .	286
3.6. Aktywność społeczna w zakresie ochrony przyrody	291
3.6.1. Ochrona środowiska przyrodniczego jako wymóg społeczny . .	291
3.6.2. Społeczny ruch ekologiczny	296
3.6.3. Perspektywy działań na rzecz przyrody w Polsce	302
Literatura do rozdziału trzeciego	309
Zakończenie	315

